

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben háshoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadását
 vagy megőrségre nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

A miniszterelnök Bécsben.

Szombaton *Khuen-Héderváry* gróf miniszterelnök Bécsbe utazott, hogy kihallgatáson jelentkezék a királynál és részt vegyen a közös miniszteri tanácskozáson, mely a külügyminiszteri palotában folyt le.

Távirataink az alábbiakban számolnak be *Khuennek* a királynál való audienciájáról és a közös miniszteri tanácskozásról:

Az utazás titka

A munkapárt egyik vezérégyénisége *Khuen* gróf utazásának történetét ekként mondta el:

Szombat este a miniszterelnök mit sem gyanítva, jött a pártkörbe. Nyolc órakor kapta Bécsből a telefonértesítést, hogy a közös hadügyminiszter a legközelebb összeülő delegáción nem indemnitást, hanem végleges költségvetést kíván megszavaztatni. Ugyanazon időben a pártkör elnöki szobájában tanácskozási gyűltekek össze: Perczel Dezső elnöklete alatt a munkapárt vezérkara és a képviselőház elnöksége teljes számban. Ezen az értekezleten *Návay* elnök szenzációt keltő nyilatkozatot tett. Leplezetlenül kijelentette, hogy számolva a munkapárt megnyilatkozó hangulatával, elnöki tisztségéről lemond és a lemondását már a hétfői ülésen bejelenti. Elhatározásához annál inkább ragaszkodik, mert az obstrukciónak házsabályellenes letörését a legh tározottabban ellenzi. Ez a két esemény okozta aztán, hogy az erőszakos letörés terve ma már elejtettnek tekinthető, másrészt *Khuen* gróf még aznap este tíz órakor Bécsbe utazott.

A tegnapi kihallgatáson a miniszterelnök kieszközölte azt, hogy végleges költségvetés helyett négy havi indemnitást tárgyal a delegáció s ezen idő alatt alkalma lesz, hogy a válságot megoldja. Még pedig: a béke eszközeivel.

Hivatalos jelentés.

Bécs, április 15.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök vasárnap reggel Bécsbe érkezett. A miniszterelnök vasárnap délbe 12 órakor külön kihallgatáson jelent meg öfelségénél *Schönbrennbarn*. A miniszterelnök legfelsőbb kihallgatása egy óra hosszat tartott. *Khuen-Héderváry* gróf jelentést tett a királynak a parlamenti helyzetről és a magyar kormány terveiről. A király a miniszterelnök előterjesztéseit helyeslően vette tudomásul. Egy órakor *Khuen-Héderváry* gróf visszatért a bankgassei magyar miniszterium palotájába.

A delegációk.

Bécs, április 15

Gróf *Berchtold* közös külügyminiszteri palotában közös miniszteri tanácskozás volt, amelyen gróf *Khuen-Héderváry* Károly és gróf *Stürgkh* miniszterelnökök, *Auffenberg* és *Bilinski* közös miniszterek és gróf *Montecuccoli* tengerészeti parancsnok vettek részt. A jegyzőkönyvet gróf Szapáry követségi tanácsos vezette. A tanácskozás tárgyát a delegációnális tárgyalások újrafelvételének időpontja képezte. Elhatározták, hogy a delegációk legközelebbi ülését e hó 23-ára hívják egybe. A delegációk elsősorban az e hó végén véget érő költségvetési provizórium megfelelő meghosszabbítása dolgában fognak határozni. A tárgyalás további programját még a delegációnális ülészek megkezdését megelőző miniszteri tanácskozáson fogják megállapítani.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 15.

Elnök *Návay* Lajos.

A jegyzőkönyv felolvasása után

Egry Béla szólalt fel s egy módosítványt nyújt be a jegyzőkönyvhöz.

Németh Károly kéri a jegyzőkönyv változtatlan elfogadását.

Polónyi Géza (Közbeszól.) A jegyzőkönyv ebben a formában hamisítvány. (Tiltakozás a jobb oldalon.)

Justh Gyula a naplóból konstatálja, hogy a múlt ülésen akkor még nem vonta vissza benyújtott indítványát, amikor *Láng Mihály* báró azt magáévá tette.

Návay Lajos elnök — miután szólni senki sem kívánt — konstatálja, hogy a jegyzőkönyv tényleg nem tedi a valóságot s annak kiigazításához a maga részéről hozzájárul. (Felkiáltások balról. Eljen az elnök.) A Ház hozzájárul *Egry* benyújtott módosításához.

Návay Lajos elnök: Husznál több képviselő zárt ülést kért. Elrendelem a karzatok kiürítését s az ülést öt percre felfüggesztem. (A zárt ülést azért kérte az ellenzék, mert az elnök nem engedte meg a napirend előtti felszólalást.)

A zárt ülésen

Návay Lajos elnököl.

Batthyányi Tivadar gróf szólalt fel először és sajnálatát fejezi ki azon, hogy zárt ülésen kell szóvá tenni azt, hogy az elnök az ellenzéknek nem engedte meg a napirend előtti felszólalást. A horvátországi viszonyok miatt már kétféle interpellációt az ellenzék a miniszterelnökökhez, választ azonban egyáltalán nem kapott. A boszniai trialsztikus törvények

megszüntetése érdekében sem tesz a kormány semmit. Ezután szó t a legutóbbi kormányválság során megjelent királyi kéziratokról, s kijelenti, hogy egy pillanatig sem hitte komolyan, hogy a király a magyarországi viszonyok miatt lemondani készülne. Kérde a miniszterelnököt, mikor szándékozik a választójogról szóló törvényjavaslatot a Ház elé terjeszteni. (Helyeslés a baloldalon)

Kossuth Ferenc szintén a horvátországi állapotokat teszi szóvá. A horvát kérdést nagyon fontosnak tartja, annyira fontosnak, hogy még a kérdéssel a Háznak nyílt ülésen kellett volna már is foglalkozni. Ilyen ügyet nem szabad úgy kezelni, ahogy azt a kormány teszi. Helyteleníti a kormány egész horvát politikáját, de helyteleníti különösen azt, hogy a kormány nem tájékoztatta a Házat a horvát viszonyokról s a helyzet orvoslására teendő lépéseiről. Ezzel a kérdéssel majd egy nyílt ülésen is óhajt foglalkozni. (Helyeslés.)

A zárt ülés ezzel véget ért.

Kállay mentelmi ügye.

Návay Lajos elnök megnyitja újra a nyílt ülést.

Darvay Fülöp a mentelmi bizottság előadója teszi meg jelentését *Kállay* Tamás ügyében. A mentelmi bizottság *Kállayt* a Ház megkövetésére ítélte.

Győrffy Gyula terjeszti ezután elő ez ügyben az ő külön véleményét.

Szilassy Zoltán (közbeszól.): Fogadatlan prókátor. (Zaj)

Győrffy Gyula szerint *Kállay* Tamás ügyét más szempontból bírálta el, nem úgy, ahogy azt az ő ügye megérdemelte. A külön véleményét fentartja.

A Ház többsége *Kállayt* a Ház megkövetésére ítélte.

Kállay Tamás múltkori azon eljárásáért, hogy nem szavazott, a Háztól bocsánatot kér. (Helyeslés a jobboldalon.)

Darvay Fülöp előadó több mentelmi bejelentést tesz.

Návay Lajos elnök bejelenti, hogy *Berzovics* Adolf a *Széchenyi* Emil gróf, *Rosenberg* Gyula és *Hegedüs* Lóránd ellen tett összeférhetetlenségi bejelentéseket visszavonja.

Hegedüs Kálmán előadó az igazolóbizottság nevében jelenti, hogy *Hatfaludi* Ernő és *Sárkány* Ferenc mandátumát a bizottság rendben találta az elnök kijelenti, hogy a két képviselő mandátuma a törvény harminc nap fentartásával igazoltatott.

Návay Lajos elnök jelenti, hogy a Háznak ma kell megválasztani a *Széchenyi* Emil gróf ügyében kiküldendő összeférhetetlenségi zsűrit. Előbb azonban

10 perc szünetet ad.

Az összeférhetetlenségi bizottság 10 tagját és 3 póttagját választották meg, akik letették az esküt.

Ülés vége fél 2 órakor.

ÜZLET MEGNYITÁS! — FRÁTER ÉS KOSMINSKY
 rövidáru, vászon, bélésáru és posztó üzlete
 Telefon 384. Rákóczy-ut 3. sz. (Weiszlovits ház) alatt MEGNYILT. Telefon 384.

A Katholikus Népszövetség térhódítása.

Előértekezlet a Kath. Körben.

Vasárnap délután fél ötök bizalmas értekezlet volt a Katholikus Körben dr. Kráger Aladár elnöke alatt. A mozgalom vezetőinek egy része jött össze és seregszemlét tartott, másrészt megállapította a jövőben követendő haditervet.

Megállapítható volt mindenek előtt, hogy a Népszövetség eszméjét egész Nagyvárad keresztény közönsége példátlan lelkesedéssel karolta fel. Megható és egyuttal lelkesítő volt, a mint az értelmiséghez tartozó előkelő urak és egyszerű külvárosi iparosok sőt néhány urinő is egymás után számoltak be az eddig elért eredményről. Megértette végre Nagyvárad keresztény közönsége, hogy ha teljesen el nem akar pusztulni az ellenséges áramlatok közepette, egyetlen egy mentsege van és ez az összetartás és ezt a Katholikus Népszövetségben találja fel.

A mozgalom tovább terjesztésének egy pillanatnyi akadályra merült fel: a központ által küldött gyűjtőivek mind elfogytak. Nincs elég gyűjtőiv. Némelyik lelkes gyűjtő úgy segített magán, hogy maga készítette a hivatalos minta szerint gyűjtőívet. Egyik jelenlévő erre kifejtette, hogy *saját költségén nyomtat* több száz gyűjtőívet. Az iverk egy-két nap alatt elkészülnek s akkor újult erővel folyani fog a tagok toborzása tovább.

Elhatározták, hogy a következő vasárnapokon a város különböző pontjain értekezletet tartanak s megismertetik a Népszövetség feladatát, hivatását, szervezetét. Az értekezletek helyét és idejét a csoportvezetőktől meg lehet tudni; de lapunkban is jelezni fogjuk.

Végül összeszámolták az eddigi tagokat. Az eredmény minden reményt fölülmuló s kitörő lelkesedést keltett. A beérkezett listákból pontosan 729 tagot számláltak össze. Megállapították azonban, hogy sok gyűjtőív még nem érkezett vissza, több csoportvezető akadályozva volt a megjelenésben, tehát be sem számolhattak. Mindezekből kitűnőleg kétségtelen, hogy a nagyvárad népszövetségi szervezet beirt tagjainak száma már most a **nyolcszázat feltétlenül meghaladja** s ez a szám a következő hetekben még erősen szaporodni fog.

A Katholikus Népszövetség nagyvárad szervezete még a jövő hónap folyamán feltétlenül tormaálisan megalakul s akkor Nagyvárad keresztény lakosságga olyan erős, hatalmas bástyát nyer benne, a mellyel és általa a keresztény öniudattal Nagyváradon ezentul számolni kell.

Brisson meghalt. Párisból jelentik, hogy Henry Brisson, a kamara elnöke, tegnap vasárnap reggel 77 éves korában béicsavardás következtében meghalt. Brisson újságíró és ügyvéd volt. A *«Temps»*-nek volt a császárság idején munkatársa. Csakhamar bekerült

a parlamentbe és Gambetta már 1881-ben meglette a kamara elnökévé. Ferry bukása után elvállalta a kabinetalakítást, de csak rövid ideig volt kormányelnök. A Panama-botrányban a kamara őt választotta meg a vizsgáló bizottság elnökének. A szabadkőműves eszmének volt harcosa; része van abban, hogy Dreyfus kiszabadult, támogatója volt elnök minőségében az egyház és állam szétválasztásának. A nacionalisták és royalisták ellensége volt és élesen elítéli politikáját most is. Az ítéletet különben politikájának gyászos eredményei is kimondták.

† Makkay József.

A nagyvárad i. sz. egyházmegyének gyásza van. A központi papság egyik agilis, munkás tagja: **Makkay József** papnöveldei aligazgató, Budapesten a Metropol szállodában vasárnap reggel 7 órakor visszaadta lelkét teremtőjének.

Mint lapunk vasárnapi számában már említettük, súlyos betegsége Karlsbad, dacára, hogy több ízben felkereste a világhírű fürdőt, sőt egy évben kétszer is megfordult ott, nem hozott gyógyulást s mivel betegsége mind súlyosabbra vált, a múlt héten felutazott Budapestre. Az volt a terve, hogy valamelyik egyetemi tanárral megvizsgáltatja magát s azután elutazik Délolaszországba, hátha az olasz föld csodás levegője gyógyíthatja, vagy legalább csak enyhítőleg fog hatni megtámadott szervezetére.

Sajnos, azonban Budapesten annyira erőttelt rajta a betegség, hogy már haza sem tudott jönni. A Metropol szállodában levő szállásán ápolták.

Szombaton reggel távirat érkezett a szállodástól, hogy Makkay József meghalt. A szomorú hír vétele után dr. **Lányi József** tinini püspök, valamint Makkaynak édesanyja és sógora a délutáni gyorsvonattal felutaztak a beteghez, akit ugyan még életben találtak, de már ekkor biztos volt, hogy alig ha éri meg a reggelt. Azonban eszméletlenül volt s édesanyjával és sógorával válthatott néhány szót. Rendkívül jól esett neki, hogy **Lányi** püspök is meglátogatta. Mert azt nem hitte hogy végső percet éli. Hitte és bizott benne az utolsó percig, hogy meggyógyul. Feladták neki az utolsó szentségeket s azután éjjel 2 órakor agóniába esett.

Dr. **Lányi** József püspök és szintén Budapestben időző dr. **Imrik** Gusztáv ügyvéd reggel 7 órakor meglátogatták, éppen mikor egy utolsó lélegzetvétellel megszűnt élni.

Délben beszentelték az elhunytat s az előírt szabályok megtartásával, kiszállították a vasuti állomásra. Tegnap, hétfőn reggel érkezett a holttest Nagyváradra. A Concordia temetkezési intézet beszállította az elhunytat édesanyjának Kolozsvári-utcai lakására, ahol disztes ravatalra helyezték. A teljesen feketeleppellel borított lakásban, égő gyertyák és virágok,

koszorúk özöne között fekszik a sokat szenvedett, élete legszebb idejében elhunyt áldozár.

Temetése ma, kedden délelőtt fél 9 órakor lesz a Kolozsvári-utcai 95. sz. háztól. A gyászszertartást **Fetser** Antal felszentelt püspök végzi.

Makkay József Nagyváradon született 1870. október 16-án, 1894-ben szenteltetett áldozárrá; 1897-ben karkáplán, 1908-ban aligazgatóvá neveztetett ki a nagyvárad papnöveldebe. A kir. ügyészség fogházában teljesítette a lelkészi teendőket. Hosszu évek óta igazgatója volt a Szent László nyomda részvénytársaságnak.

A gyászír vétele után a szemioárium, a Kath. kör, a kir. ügyészség fogház épületére kitűzték a gyászlobogót.

A család gyászjelentésén kívül a papnövelde előjárósága és tanári kara is adott ki gyászjelentést, melynek szövege a következő:

A nagyvárad i. sz. papnövelde intézet előjárósága és tanári kara mélyen szomorodott szívvel jelenti, hogy szeretett karársuk **Makkay** József nagyvárad i. sz. egyházmegyei áldozópap, papnövelde-intézeti aligazgató, fogházi lelkész, a Szent László-nyomda igazgatója életének 42 ik, áldozópapságának 18 ik évében, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek áhítatos fölvétele után folyó évi április 14-én reggel egy negyed 8 órakor szívizélhűdésben Budapesten elhunyt. A boldogultnak földi maradványait holnap, április 16-án reggel fél 9 órakor fogják a szülő háznál (Kolozsvári-utca 95. sz.) a róm. kath. egynáz szertartása szerint beszenteltetni s az ezt követő, várad-velencei róm. kath. plébánia-templomban bemutatandó egésztől szent mise-áldozat után a várad-velencei róm. kath. temetőben a boldog feltámadás reményében elhelyezni. A kegyelet az adójának leróására a boldogultnak rokonait, barátait, ismerőseit tisztelettel meg hívjuk. Az örök világosság fényeskedjék neki!

Botrány az élesdi templomban.

Megbotránkoztató és minden tisztességes érzékű ember elítélésére szolgáló dolog történt szombaton az élesdi róm. kath. templomban. Az eset, mely most az egész élesdi társadalom megvetését provokálta a bűnösökkel szemben, a haróság elé került és reméljük a hatóság példásan fog itélkezni a bűnösök felett, akik méltán rászolgáltak arra, hogy a legkeményebb bírói ítélet tanítsa meg őket a valóság tiszteletére.

Az esetről tudósítunk a következők:

Elesden **P. Fiedler** és **P. Jámor** Jézus társasági atyák szentgyakorlatokat tartottak. Az élesdi társadalom oly nagy érdeklődést tanúsít a szentgyakorlatok iránt hogy nem csupán a római katolikusok, de más vallásúak is vettek részt azokon és joem ritkán majdnem egyenlő számban voltak a katolikusokkal.

Ugylátszik, a misszióknak ez a nagy sikere nem nagyon tetszett négy élesdi embernek és olyan botrányt idéztek elő, amilyen nem igen történt az utóbbi időben. Szombaton ugyanis mikor tömegesen jártak az élesdi templomba a bűnbánat szentségéhez, a katolikusokkal együtt meggyónt egy **Klein** József nevű zsidó síheder és még három református társa, névszerint **Kulcsár** László, **Antal** László és **Fekete** József.

A négy síheder még nem elégette meg

Az új csipke-áruházban

KOSSUTH-UTCZA

Turul cipőüzlet mellett.

férfi- és női nap- és esőernyők, ridikülök, husvéti illatszerek, ugyszintén minden más elgondolható elegáns divat- és szükségleti cikkek bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

ezzel, hanem mikor a jezsuita páter a gyóntást befejezte és a templomból a sekrestyébe akart távozni, oly goromba módon inzultáltak a szerzetest, hogy azt a lap hasábjain visszadni nem lehet. Az Isten házában elkövetett durva botránynak a szerzetes távozásával vetett véget, azonban kint nyomban elmodta a történeteket az élesdi piébánosnak, aki feljelentést tett a sibeerek ellen a járásbíróhoz.

Mikor a botránynak híre ment Eleden, mindenütt nagy megütközéssel fogadták és joggal várják, hogy a bíróság a megfelelő módon szolgáltatson elégtételt a megsértett szerzetesnek és a katolikusok alávalóan megbántott vallási érületének.

Krisztusgyalázó szabadkőműves hirdetés.

Milyen Messiás kell a modern felvilágosodott szabadkőműves zsidónak?

Olyan hirdetés jelent meg a magyarországi szimbolikus nagypáholy és a »Magyarország keletén« dolgozó páholyok félhivatalos lapjában, a *Világ*-ban, hogy az embernek egyszerre ökölbe szorul a keze s nem tud mást mondani, mint hogy: gyalázat.

A Messiásról szól a hirdetés. A Messiás szent neve van cégérül felhasználva egy hirdetésben. Maga ez provokálja minden jóízű embernek az öklét, kivétel nélkül. Mert még jóízű zsidó is okvetlenül megbotránkozik az ilyen profanizáláson. A mit azonban a *Világ* hirdetése elkövet, az nem profanizálás, hanem közönséges utálatosság.

A *Világ* »Messiás poloskairtó szert« hirdet. Az embernek megáll az esze ennek a hirdetésnek az elolvasásakor. Hát csakugyan lehet itt Magyarországon a legszentebb érzéseket alávaló módon arcul verni? A Messiás dicső alakját, aki előtt milliók és százmilliók imádatl borultak le, szabad utálatos férgyekhez lealacsonyítani?

Ime, a szabadkőművesség a maga igazi, őszinte valóságában. Modern utódai azoknak a durva pribékeknek, akik a Megváltót leköpdösték és a kereszten is gyalázták.

No de elég ebből ennyi. Az a hirdetés legalább őszintén megvallja, hogyan gondolkoznak a szabadkőművesek Istenről, a vallásról, a tisztességről, az igazságról. És még egyről tanuskodik: hogy a szabadkőművesség hogyan képzelel el a megváltást? Megszabadításnak — a poloskairtótól.

Nem csoda. Bizonytal erre van igen igen nagy és igen igen sürgős szükségük.

Az összeférhetlenségi bizottság ülése.

Budapest, ápril. 15.

(Saj. tud.) Az összeférhetlenségi bizottság megalakulása után nyomban összeült gróf Széchényi Ervin ügyében. A bizottság a képviselőnek egyik részvénytársaságban viselt igazgatósági tisztségét nem lálalta összeférhetlenségnek és így hozta meg határozatát.

UJDONSÁGOK.

* **A polgármester Abbáziában.** *Rimler* Károly polgármester megkezdte szabadságát s üdülés céljából, két heti tartózkodásra elutazott Abbáziába. Távollétében *Bordé* Ferenc főjegyző látja el a polgármesteri teendőket.

* **Ezüstmiséis áldozár.** *Csicsay* Alajos mezőbikácsi piébános vasárnap tartotta ezüstmiséjét, áldozásának negyedszázados fordulója alkalmából. Ezüstmiséjét szülőföldjén, a Csallóközben fekvő Ballony község templomában, ahol első miséjét is tartotta, mutatta be a Mindenhatóknak. A lélekemő ünnepségen a rokonokon kívül a község és a környék elköteleztsége nagyszámmal volt jelen. A jubiléust Nagyváradról és az egyházmegyéből is sokan üdvözölték.

* **A Katholikus Kör Liszt-ünnep.** A közbejött lelki gyakorlatok miatt, mint már jeleztük, a Katholikus Kör a tervezett Liszt-ünnepélyt elhalasztotta a következő vasárnapra, április 21-re. Ezen a napon d. u. fél hatkor a főgimnázium díszteremében fogják megtartani az ünnepélyt a következő műsorral:

1. Schubert. Fantásie. Liszt Ferentől; két zongorán előadják: *Szalay* Stefánia és *Fischer* Ervin.

2. Vörösmarty ódája Liszt Ferenchez, szavalja: *Etsy* Emilia.

3. »Liszt« 2 Etude, a) Manók tánca, b) Az erdő susogása, zongorán előadja: *Fischer* Ervin.

4. Liszt Ferenc. Előadás; tartja: *Vucskics* Jenő.

5. Rajnai Borda Liszt Ferentől, előadja: *a férfiak*, zongorán kíséri: *Fischer* Ervin.

6. Záró beszéd, tartja dr. *Karácsonyi* János elnök.

Jegyek a meghívó előmutatása mellett *Láng* József könyvkereskedésében 2 és 1 koronáért ülőhelyre, állóhelyre pedig 60 fillérért válthatók, valamint az ünnepély előtt a pénztárnál.

* **Vécsey Tamás halála.** A budapesti tudományegyetem jogi karának doyenje, heródnádvecei *Vécsey* Tamás udvari tanácsos, a római jog tanára, vasárnap délután 74 éves korában elhunyt. Vécsey hosszabb idő óta érteszedésben szenvedett, baja miatt a mostani tanév elején egy évi szabadságot kapott. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a központi egyetem előcsarnokából. Az elhunyt egyetemi tanár a római jog irodalmában értékes munkákat fejtett ki s tagja volt az Akadémiának is.

* **Az Apostol nyomda megalakulása.** Vasárnap délelőtt »Apostol nyomda részvénytársaság« cím alatt új nyomda alakult a fővárosban 60.000 korona alaptőkével. Az alapítók nevében dr. *Strausz* István miniszteri tanácsos indítványára a közgyűlés elnökevé *Barkóczy* Sándor bárót választották meg, ő lett egyben az igazgatóság elnöke is. Az új nyomda a kongregációk kiadványaira alakult s Nagyváradon is számos részvényese van.

* **Ongyilkos gyógyszerész gyakor-nok.** Tegnap délelőtt, mikor a Rákóczi-utj korzó népesedni kezdett a Nyíry-féle gyógyszerész egyik szobájában öngyilkossági szándékkal magára lőtt egy fiatal gyógyszerész gyakor-nok. Az öngyilkos jelölt *Ertsey* István 19 éves fiatal ember, *Ertsey* Lajosnak a központi járás tb. főszolgabírójának a fia. *Ertsey* már régebbi idő óta van a gyógyszerésztársaságban alkalmazva. Eleinte csendes szolid életet folytatott, az utóbbi időben azonban többször kimeradozott. Vasárnap éjjel néhány barátjával mulatott együtt a gyakor-nok. A mulatozók egyikétől szerezte meg a revolvert is, mellyel az öngyilkosságot elkövette. Tegnap délelőtt leverte távozott hazulról. *Ertsey*, aki a gyógyszerésztársaságban a laboratóriumba ment és ott mellbe lőtte magát. A lövés zajára összefutott a gyógyszerészeti személyzet s ott találták a szerencsétlen iftalembert eszméletlen állapotban a padlón. Az esetről értesítették a mentőket, akik a biharmegyei kórházba szállították a súlyosan sebesült fiatal embert. Ertesítették a történetekről *Ertsey* Lajos szolgabíró is, aki nyomban a kórházba ment. Ekkorra már ápolás alá vették a szerencsétlen fiatal embert. Az orvosok véleménye szerint *Ertsey* állapota súlyos, a golyó ugyanis a bal tüdőt furta keresztül és a harmadik bordában akadott meg. Az öngyilkosság oka reménytelen szerelem volt.

* **A miniszter aggálya egy csatornázásnál.** A Ralikovszky-ut mentén épült új utcák és háztömbök csatornázását elhatározta Nagyvárad város törvényhatósága és pedig 44282 K 12 fillér összeg költséggel. Az új városrész egyszerre teljes, szennyvíz és csapadékvíz csatornázást kap. A költséget kölcsönből fedezik s addig is, míg azt fölvehetik, a törzsvagyonalapból előlegezik, 4-5 százalékos kamattal. A miniszter most leiratban tudatja, hogy a tervek és fedezetet jóváhagyja, azonban aggályosnak tartja, hogy a szennyvíz csatorna csak 1-5 százalékos lejtéssel van tervezve, tehát nem lesz meg a kellő esése és így könnyen bedugulhat. Figyelmezteti a miniszter a várost, hogy odafigyeljenek, miszerint a kivitelnél 2 százalékos legyen a szennyvízcsatorna lejtése.

* **Dráma a kismarjai cigánysoron.** A kismarjai cigánysoron véres dráma játszódott le tegnapelőtt délután 3 órakor. Budai Sándor 30 éves cigány a múlt évben összekülönbözött Rác József és Titi Imre cigány legényekkel. A harag oka egy vállalat volt, melyben a legények veszítettek. Budai állandóan bosszantotta a veszteséggel a legényeket, akik e miatt bosszút forraltak. Bosszújukra legalkalmasabb idő vasárnap délután kínálkozott, amikor Budai itasan bandukolt végig a cigánysoron. A legények hatalmas fűtykóssal orozva hátulról támadtak Budaira. A legények ütése oly erősek voltak, hogy Budai koponyacsonttörést és agyvelő sérülést szenvedett s ezek következtében még a helyszínen meghalt. A gyilkos legényeket nyomban letartóztatták és tegnap bekísérték az ügyészséghez.

* **Uj ügyvéd.** Dr. *Prodonovits* Miklós a nagyváradai jogász ifjuság kiváló tagja Marosvásárhelyen letette az ügyvédi vizsgát és Tisza Kálmán-tér 3. szám alatt ügyvédi irodát nyitott.

A legújabb tavaszi czipő ujdonságok MOSKOVITS Bemertéri fióküzletében. Szabott gyári egységárak. Telefon 687. Telefon 687.

* **A városi számvevőség személyzete.** Nagyvárad város törvényhatósága a városi számvevőség személyzetének létszámát újból állapította meg s ennek keretében új állásokat is szervezett. A belügyminiszter a közgyűlés határozatát jóváhagyta, azon részében is, hogy az új számvevőségi tisztviselőket a főispán nevezi ki.

* **Műkedvelő előadás a tüdőbajosok javára.** Igen jól sikerült műkedvelő előadászt rendezett az élesdi fiatalság szombaton este az élesdi tüdőbetegek menhelye javára. A műkedvelők a Gyimesi vadvirágot adták fényes anyagi és erkölcsi sikerrel. A népszínműben közreműködtek Somogyi Gábor, Babák András, Nagy Agnes, Szűcs Márton, Kádár József, Veszélyi József.

* **Ülés a városházán.** Nagyvárad város villamosművének felügyelő bizottsága holnap szerdán, április 17-én délután 4 órakor a városházán ülést tart.

* **A kereskedelmi alkalmazottak a zárórától.** Vasárnap délelőtt a keresk. és Iparkamara helyiségében szépen látogatott népgyűlést tartottak, melyen körülbelül 150-en vettek részt. Kappner Armin előadó lelkes szavakkal fejtegette, hogy miért kell a kereskedelmi alkalmazottaknak a 7 óra zárórától küzdeni. Határozati javaslatban követelték a 7 órai záróra egységes bevezetését. Legközelebb április 21-én ismét gyűlés lesz, határozathozattal végett.

* **Eltűnt az élesdi levélhordó.** Kriszta Péter az élesdi postahivatalban volt alkalmazva mint levélhordó. Ez a levélhordó szokta a szomszédos községekbe is elkézbesíteni a táviratokat és ajánlottleveleket. Csütörtökön délután Orvendre küldték el Eledről egy távirattal Krisztát. Azóta állandóan várták a levélhordót, azonban tegnap reggelig még nem tért haza, amikor feljelentették a dolgot a csendőrségnek. Megindították nyomozást az eltűnt ember felkeresésére, azonban eddig semmi nyomra sem akadtak. Valószínűnek tartják, hogy Kriszta bünténynek esett áldozatul, azonban az sincs kizárva, hogy Kriszta valahol megfagyott.

* **Kéménytüz.** Tegnap este 9 órakor Juhász Géza vasutas Téglavető-utca 39. számú házában egyik kéménye kigyulladt. Az újavárosi és olasz különménytől kivonult tüzoltók a tüzet néhány perc alatt eloltották. A rendőrség részéről Egeli Alajos fogalmazó ügyeletes tisztviselő jelent meg a színhelyen.

* **Automobil karambol.** Könnyen végzetessé válható automobil karambol történt tegnap este a Rákóczi uton. Egy negyed nyolc órakor, amidőn legforgalmasabb a korzó, Várad Imre mechanikus automobilja, összeakadva a 4-es számú egyfogatu bérkocsival, felszaladt a járdára és teljes erővel neki ment az Erdődi cukrászüzlet sarkának. A korzózó bűlgyek és urak ijedten rebbentek szét az automobil előtt Ezer szerencse, hogy senkit el nem ütött. Az automobil eleje és két első kereke összetört. A 4-es számú fiákeres elhatott. A jelenetnek szemtanuja volt Bodó rendőrtisztviselő, akit szintén majdnem elütött az automobil. A rendőrtisztviselő a sofőr nevét felíratta s egyben kiteleltetvén a vasuti rendőrségre, hogy az ott állomásozó 4-es számú bérkocsi kocsisát kísérjék be. A rendőrség az eljárást megindítja.

* **Modern uri fodrászat,** manicűr, pedicűr, villanyos »arcmassage« és olvasóterem Nagy Sándor-u. 4. MARTON JOZSEF. Telefon sz. 775.

* **Nincs itt a vadászat!!** Megkezdődött a tilalmi időszak, de az igazi vadász most már fokozott buzgalommal irtja a ragadozó vadakat s ha kellő sikert akar elérni, úgy fegyverét és patron szükségletét szerezzze be szakembertől. Továbbá a legalkalmasabb idő a fegyverek teljes rendbehozására most van, míg a szalonkázás meg nem jön, tehát mindenkinek saját érdeke, hogy fegyvere rendben legyen mire újból szüksége lesz rá. A legelőkelőbb fegyvergyárosok fegyverei állandóan nagy választékban készség mellett található LADÁNYI JÓZSEF puskaművesnél, Nagyvárad, Rákóczi-ut, Moskovics palota. M. kir. löporárúda. Telephon 269. — Tanonc felvétetik.

* **Árajánlat!** Biharmegye egyik legnagyobb csemege áruházából. Így tehát főlegesen már Triest, Fiume vagy Budapestről hozatni árukat, mert városunkban az ismert **Aszódi**-cégnél a következő cikkek állnak a nagyközönség rendelkezésére: Kávék csakis nemes fajokból egynegyed kiló 1 kor., Szardínia uzsonára 1 doboz 28 fill., Bihari pont 1 doboz 48 fill., Pisztráng eredeti 80 fill., Francia szardíniák, Ossee file göngyhering, minden féle halconservék. **Aszódi** cég elég garancia arra hogy mindent jót és olcsót ad. Főüzlet: **Kossuth-utca**. Fióküzlet: **Kert-utca**. Husvétii tojás czukorkák a legolcsóbban.

* **ASZÓDI** Kossuth-utcai csemege és nagyáruházának heti jelentése: Kristály kocka cukor, Király háztartási cukor, Süveges fehér cukor, Saját őrlésű porcukor, Törnelék fehér cukor, Édes tartalmu fehér kocka cukor, Szalámi, Liptai turó, Kávék csak nemes fajokból! Kávéházi Megay sütemények a jelenkor legjobb tésztái, melyek minden előkező kávéházban kaphatók és a hol nincs, ott követeljük,

**URIDIVAT ÉS FEHÉRNEMŰ
KÜLÖNLEGESSÉGEK
LENGYEL
URI DIVAT ÜZLETÉBEN**

Bémer-tér 1. Telephon 12-48.

**SELYEM TRIKÓ, GUMI TRIKÓ ÉS
HALCSONTNÉLKÜLI FÜZŐ
eredeti párisi szabadalmazott gyártmány, csak**

Rosenzweig Rózánál

kapható. Szalárdi-utca 9.

ÓVÁS.

Óvakodjunk a selejtes
kezi munkáktól. Bóvli
árut ne vegyen, mikor

ujat és szépet

nálam az elismert olcsó
áron szerezhethet be.

TÁTRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

Figyeljünk a czégre.

**ORSZÁGOS KÖZVETÍTŐ BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

Nagyvárad, Damjanich-utca 1a sz. em.

Kieszközöl

**törlesztéses és jel-
zálog kölcsönöket,**

Financirozza HÁZAK VÉTELÉT és ELADÁSÁT

és azokra, mint minden más ingatlanra a legmagasabb értékbecslés szerint GYORSAN OLCSÓ KÖLCSÖNT folyósítat.

Különleges felöltők, kosztümök
blouzok és gyermekruhák
a legnagyobb választékban

Spitzer Béla

női és gyermekruha áruházában

Rákóczi-út.

A legfinomabb angol és
francia ruha-vállalat!!

Olcsó szabott árak!

Rimanóczy műbutorgyár.

::: Állandó bútorkiállítás. :::

I. rendű tölgy és bükkfa parketta
saját gyártmány.

Saját készítményű modern cserép-
kályhák állandóan raktáron. Elvál-
lalja kályhák javítását.

Raktár és iroda: Rákóczi-ut,
saját ház.

::: TELEFON: 796. :::

Költségvetés díjtalan.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Kedd: Berkovits és Társa.

Szerda: Berkovits és Társa.

Csütörtök d. u. Ifjúsági előadás: Falu-
rossza; este: Eva boszorkány.

Péntek: Luxemburg grófja.

Szombat: Rablólovag.

Vasárnap délután: Artatlan Zsuzsi; este: A
frankfurtik. (Bemutató.)

Berkovics és társa.

Megint egy új operett, amelyet végigné-
zünk és két hét múlva úgy elfelejtjük az egé-
szet, mintha sohasem láttuk volna. Tárnya
egyszerű másolata a legismertebb francia bo-
hózatoknak, zenéje pedig teljesen jelentéktelen
alkotás. Hogy ez a gyenge darab mégis sikert
aratott, az tisztán a szereplők, de főképpen
Zsigmondi Anna érdeme, aki pijszán jókedvé-
vel, temperamentumos, ügyes játékkal, éneké-
vel, öletességével nagy tetszést aratott. Pom-
pás figura volt Leővey és sörnyű aapós T. Po-
gány Janka. Medgyasszay jól játszott és szépen
énekelte, Hörváth Mici, Szőke Gizi, Medgyasz-

szayné, Aranyosi Anna és Gízon is mindent elkövettek a siker érdekében. Nádasi egy szerecsen-táncsal remekelt. — d.

Luxemburg grófja új szereplőkkel

Pénteken este új szereplőkkel elevenítik föl a színházban a múlt évek legzajosabb sikerű világhíres operettjét a »Luxemburg grófitot. A címszerepet Medgyaszay Jenő játssza, Bazi herceg szerepében pedig Leővey Leó hoz teljesen új eredeti alakítást. A pénteki előadásnak még az is kedves érdekessége, hogy Várady Aladár hosszas olaszországi üdülése után most fog először dirigálni s ebből az albalomból a közönség óvációjába készül résziesíteni a népszerű és rokonszenves karmestert, aki friss jó egészségben érkezik haza Olaszországból.

Sziígyártó és nyerges üzlet Nagyvárad, Körözs-u. 33.

Budapesten és külföldön 10 éven át szerzett bő tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a mai kor igényeinek megfelelő **uri kocsizó, lovagló és igás lószerszámokat** a leg-tökéletesebb kivitelben készíthetek, úgy hogy készítményeim a legkényesebb igényeket is kielégíthetik.

Elfogadok továbbá mindennemű javításokat és átalakításokat jutányos árak mellett. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Vad Gábor,
sziígyártó és nyerges.

SPORT.

Vasárnap a sport-pályán.

Azt vártuk és hittük, hogy a szombati nagy nap után vasárnap szélesedni lesz a sport-pályán. A hullám elmélet szerint a nagy erőfeszítés után be kellett volna állni a visszahatásnak, holott ugyancsak zajos és mozgalmas délután volt odakint. Még nagy közönség keresett szórakozást a football nézésében s elegáns női toilette sem volt ritka a pályán. Mindez pedig arra vall, hogy a football-sport már gyökeret vert náunk, már reklám nélkül is kimennek a fák közé, mert a labdajátékot önmagáért szeretik. Tegnap a kisebb klubok a »minorum gentium« képviselői küzdöttek. Először a NAC. II. és a NAC. III. podukált változatos játékot, mely az utóbbi javára dőlt el 6 : 1 arányban. Jóval nagyobb érdeklődés mellett folyt le a Debreceni Egyetértés mérkőzése az NSC. csapattal. Nagy ambícióval küzdött különösen a DE. a második félidőben, hogy a győzelmes gólt kicsikarja, de az NSC. fenomenális képességű kapusa: Fenyő meglepő biztossággal védte a lövések özöne ellen a kaput. Az ő kitűnő védelmén múlt, hogy az NSC. legalább 5 gólt nem kapott. Főlényben volt a debreceni csapat nemcsak gyorsasága s ügyessége folytán, de azért is, mert ők a leg-helyesebb rendszer szerint játszanak. Nem dirbliznek ötletszerűleg, hanem észszerűen helyezkednek el a pályán és egymásnak adagatva viszik előre a labdát. Az eddig itt járt idegen egyeterek az aradi, szolnoki, kolozsvári footballisták, mind így játszották, az angolok is ezt a játékot modort alkalmazták, csak a vára-

diak maradtak meg a rendszertelen egyéni játék mellett. Látványuk szép és izgató, de nem sikeres. Az ilyen primadonnáskodó, önző játékos rendszeren felsül, mert ha az ellenfél beéri, nincs körülötte senki akinek a labdát átadhatná a szép dirbli fucscsbamegy! Vasárnap délután még a Bunyitay-ligeti pályán volt egy match a Törekvés és a NSC II. között, mely a Törekvés 7:0 arányú szép győzelmével végződött.

A Váradvelencei Athletikai Club.

(VAC) vasárnap este tartotta végleges alakuló közgyűlését, amelyen igen impozáns számban jelentek meg. A gyűlést dr. Tóth Ferenc elnökölt, amelyen ismertette a klub célját és fontosságát, megköszönvén az elnöki tisztséget. Azután Breuer Oszkár állt fel szólásra, aki szép szavakban köszöni meg a bizalmat az alelnökségért és összetartásra buzdította a klub tagjait. A tiszttakar a következőkben lett megválasztva: Elnök dr. Tóth Ferenc, alelnökök dr. Fényes Sándor és Breuer Oszkár, titkár Breuer Ottó, jegyző Manhart József, pénztárnokok: Barátky Béla és Wittmann Bernát, ellenőrök: Neuman Sándor és Friedman Sándor, szertárnok: Gergely György. Válaszmányi tagok lettek: Trattner Jenő, Neumann Arnold, Kraszky János Guttlied Samu, Goldsein Izó, Fischer Károly, Breuer Károly, Barátky Károly, Pótagok: Kautmann Sándor és Goldsein József. Szám ízgálók: Breuer Oszkár, Manhart József és Tóth Sándor. Híznagy: Gara Károly, Csapatkapitány: Román Pál.

Az angolok Aradon. Nagyon meglepő, sőt szenzációs hír érkezik hozzánk Aradról az ottani—magyar verseny eredményéről. Az aradi ifjak gyönyörűen megállották helyüket az angolok művészien kiforrt játéku csapata ellen, amennyiben 3 : 1 arányban végződött a küzdelem. Ha meggondoljuk, a Ferencváros kétszeri próba után sem tudott egy gólt sem adni a jeles skótoknak s hogy a másik jeles pesti csapat, a BAK csak 4 : 1 eredményt ért el velük szemben, akkor igazán bámulattal kell adóznunk az aradiak fenomenális játékáért. Arad dicsően védte meg a magyar vidéki sport becsületét, amire bizony a váradiak legyűntek — kissé gyengének bizonyultak. Cassandra jóslatokkal nem akartuk háborgatni az ünnepi hangulatot, de most megírjuk, hogy mi előre éreztük, hogy a NAC ötletes dirbliken alapuló játéka csődöt mond az angolokkal szemben, pedig Niessner is köztük volt. Az angolok egyébként nemcsak mint sportmanok szerepeltek Aradon, hanem az angol nép hagyományos rokonszenvének is kifejezést adtak ottlétük alatt, ugyanis a magyar nemzet dicső vértanúinak szobrára letették a maguk koszorúit. Az angolok nemes, kegyelet tisztelő viselkedése a leg-szebb bucsu accordja volt magyar földön való átoztatásuknak.

IRODALOM.

Az Élet április 14-iki füzetje a következő érdekes és változatos tartalommal jelent meg: Vasárnapi levél: Színx. (—p—s) — Látogatás. (Költmény) Bodnár István. — Ifjúkori emlékeimből. Rákosi J. — A nénem menyasszony. Andor József. — Művésznők kiállítása. Margitay Ernő. — Roppant nagy szerelem. (Regény.) Kanizsay Ferenc. — Puccini-Debussy-Strauss. K. ra Aurél. — Világnézet és irodalom. Izóf A.ajos. — A szokás hatalma. Jerome K. Jerome. — P. nu. (Regény.) Aho-Kara. — Pályaváratás. — Egy új poéta pana-

sz a régi régi holdhoz. (Költmény.) Kosztolányi Dezső. — Könyvek. — Mozgóképek. — Szerkesztői üzenetek.

NYILTTÉR.

Figyelmeztetés!!

A serfogyasztási idény beálltával van szerencsénk a t. c. fogyasztó közönséget értesíteni, hogy

eredeti töltésű DRÉHER-féle palacksernek

csak az tekintendő, melynek üvegén és bádogdugóján

jelzésű védjegyünk látható.

Kérjük ezt figyelemmel kísérni.

Teljes tisztelettel

Bognár és Szántó.

EGYESÜLETEK.

A tűzoltók közgyűlése.

A nagyváradai önkéntes tűzoltóegylet vasárnap délután 4 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését a tűzoltó őrtanya nagytermében. Lukács Odón parancsnok az ülést megnyitván üdvözölte a tekintélyes számban megjelent tagokat, mire Lőrinczy Rezső segéd-tiszt felolvasta az elnöki jelentést, amely az egyleti élet minden mozzanatát, a működő tagok elméleti és gyakorlati kiképzésének, valamint az egylet javára történt gyűjtéseknek eredményét tartalmazta. A jelentés végül Markovits Sámuel egyesületi jegyző tb. alparancsnok váratlan elhunytáról s az egylet részvételének a családdal szemben és a temetésen történt kifejezésre jutatásáról számolt be. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette és Markovits Sámuel emlékéit jegyzőkönyvében megörökíteni rendelte. Az egylet jegyzőjévé Dósi Soma ajánláára a közgyűlés egyhangulag megválasztotta Heringh Sándor városi tb. aljegyzőt.

A számvizsgáló bizottságnak a zárszámadás tárgyában kelt jelentését a közgyűlés elfogadta, a felelős számadók részére a felmentvényt megadta és dr. Sebő Mihály egyleti ügyész indítványára Vermes Cornél pénztárnok, dr. Hoványi Géza, dr. Váli Péter és Stark Gyula egyleti számvizsgálók buzgó lelkiismeretes és eredményes működéséért nekik jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott.

Lőrinczy Rezső és társai egyleti tagok beadványa köve kezében a közgyűlés egy 28 tagú tűzoltó zenekar szervezését elhatározta és a jelentkezett zenekari tagokkal a szerződés megkötésére, a hangszerek és egyenruházat beszerzésére a parancsnokságot felhatalmazta.

Az elnöklő Lukács Odón parancsnok ez után id. Weiterschütz Jánost tb. őrparancsnokká, Stékely Lajos ővezetőt tb. rajvezetővé kinevezte, végül az egyleti tagok nevében Li-

Kover Lajos köszönetet mondott Lukács Ödön parancsnoknak odaadó működéséért, mire a közgyűlés az elnök életével véget ért. Közgyűlés után a Rimanóczy szálloda Körös-parti éttermében az egyesület tagjai bajtársi vacsorára gyűltek össze, amelyen a parancsnokot és a kitüntetett tagokat több pohárköszöntőben ünnepelték.

Igazságszolgáltatás.

A jádvölgyi vasuti katasztrófa a törvényszék előtt.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt ezelőtt két évvel 1910. június 13-án Jadvölgy megállójánál, amelyről a *Tiszántul* annak idején részletes tudósítást közölt. Az 509 számú tehervonat ott vesztegelt az állomáson, amikor a Bucsa állomásról jövő tehervonat belerohant a megállónál veszteglő kocsisorba. Éppen egy nagy kanyarulat van azon a helyen és így Fazekas Imre mozdonyvezető hiába adott elengedést, hiába követelt el mindent, hogy a vonatot megállítsa, a szerencsétlenséget nem lehetett elhárítani. Négy ember esett áldozatul a borzalmas katasztrófának: Kovács Ferenc, Tóth József, Kudor Ferenc és Helász Gyula.

A vizsgálat megállapította, hogy go da lán-ság, mulasztás történt és ezért László Mihály bucsai forgalmi hivatalnokot Koraj Gábort, az 569. számú vonat zárfékezőjét és Székán D-meter jádvölgyi pályaeőrt az ügyészség vád alá helyezte.

Tegnap kezdődött ez ügyben a főtárgyalás a nagyváradi kir. törvényszék büntető bírósága előtt Szöllösy kir. törvényszéki bíró előtt. A vádat or. Szolnok József kir. ügyész képviseli, a védelmet dr. Pethő Ernő budapesti és dr. László Aurél nagyváradi ügyvéd látja el.

László Mihály forgalmi hivatalnok azt a végzetes hibát követte el, hogy Bucsa ó elindította az 561 számú tehervonatot, amikor még nem kapta meg Jadvölgyről a harangjelzést, hogy onnan az 509. számú vonat már elindult. László Mihály viszont azt állítja, hogy ő igenis kapott megfelelő jelzést. A tárgyalás folyamán eddig egy tanu sem igazolta ezt az állítást.

Koraj Gábor zárfékező ellen az a vád, hogy az 569 számú vonatot nem fékzte határozottan és így az 561. számú vonat mozdonyvezetője csak későn a nemtor. jelzéséből vette észre, hogy a sineken vonat vesztegel, amikor már a lejtős pályán lehetetlen volt a megállítás.

A harmadrendű vádlott Székán D-meter pályaeőr pedig nem volt az állomáson, hogy kötelességszerűen fogadja a vonatot.

A vádlottak kihallgatása után egész sereg tanu meghallgatását kezdte meg a bíróság. Felvontuk a szemtanuk, akik előadták a remes szerencsétlenség vérfagyasztó részleteit. Többnyire vasutasok, akik a szerencsétlen pillanatban a két vonaton teljesítettek szolgálatot. Fazekas Imre, az 561-es vonat vezetője, aki a legveszélyesebb ponton volt, de szerencsésen megmenekült és csak kisebb sérülést szenvedett, úgy adja elő az esetet, mint már megtörtént. Arra, hogy ki volt a szerencsétlenség okozója, nem tud feleletet adni. Ő mindvégig pontosan teljesítette kötelességét, de a veszély már nem bírta elhárítani.

Ma folytatják a tanuk kihallgatását is a mai tárgyaláson kerül sor a szakértők meghallgatására is.

Ítélet holnap délelőttre várható.

TÁVIRATOK.

Olasztörök háború.

Róma, április 15

Tripolisban és a környéken tegnap nyugalom uralkodott. Egész napon át igen szeles idő volt. Estefelé oly vihar keletkezett, mely fákat döntött ki és megsértette a ké hangárt is. Három katonára megsebesült. Az inzari tábori konyhák kéményeiből felszálló szikrák kisebb tüzet okoztak, melyet azonban hamarosan eloltottak.

Macabesből érkezett dróttávirat szerint tegnap egy zászlóalj fényes eredményekkel harcolt az arabok egy csoportja ellen, kik az erődítmény mellett folyó munkálatokat akarták megakadályozni. Az ellenséget nagy veszteséggel visszaverték.

REGÉNYCSARNOK.

HELÉN.

Írta: Schmidt Amália. — Fordította: N. M. (Folytatás) 91

— De most ismét föl kell váltanom férjemet, — mondá Louise, barátjának kezét nyujtva és egy csókot nyomva alvó gyermekének homlokára. — Es te, Helén! hogyan fogod tolni az estét?

— Anyádnak irok és csütörtökre fogom magamat nála bejelenteni; aztán megmondja az orvos, hogyan fogalmassam Constat. ce részére a jelentést melyért lovásza ma este tíz órakor el fog jönni; és végre, — tevé hozzá mélyen felsóhajva, — a sebkitéseket kell elkezdenem, melyekre holnap a bárónak szükség lesz.

— Szeretem tudni, hogy el vagy foglaltva; és most Isten veled egy pár órára. Ma éjjel Brand fog viraszteni; míg ezt megkezdi, nálad marad.

Igen terhes virasztás volt az, melyre a fiatal orvos vállalkozott. Borzasztó éje volt a betegnek; a testi és lelki kínok, melyeket szenvedett leirhatalnok.

Elma zavara ama kuszáit, összefüggéstelen szavakban nyilatkozott, melyeket szakadatlanul mondott, bár minden kiejtett hangja növekvő fájdalommal volt összekötve.

De bármily vadul és értbetetlenül hangzott is szavai, egy gondolat látszott rajtok végig vonulni, mely az elhomályosult szellemet foglalkoztatta: mind-zon képekkel, melyek lelke e őt fölmerültek, fiának és Helénnek alakjai voltak egybefűzve.

Az ő nevek jöttek alkaira, majdnem minden mondatban, a legváltozatosabb hangokon, majd gyöngéden, majd hevesen, most haragosan, most esdőleg,

Aáz-rohamoktól feldult szí arra törekedett, hogy a jelent a múltól elválassza; de a kettőnek gondolatai és érzelmei a beteg akaratára ellen is szüntelenül egybefolytak.

A felviradó reggel előbb mély kimerültséget aztán álmot hozott. Midőn a báró felébredt, egészen nappal volt és Louise ült beteg ágya mellett.

A báró öntudatosan nézett körül és alig értehető, de teljesen összefüggő szavakkal kérte Louise-t, vizsgálósítaná fel, mi történt vele és hol van? mert amit neki a múlt este mondtott, az gyöngye emlékezetében ismét elmosódott.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése. Budapest.

A gabonabörzsden tegnap nagyon szűk volt az iránzat, kivétel nélkül minden lényegesen emelkedett.

Határidők sárlata:

Áprilisi buza	— — — —	11.72
Októberi buza	— — — —	11.66
Áprilisi rozs	— — — —	10.65
Októberi rozs	— — — —	8.89
Áprilisi zab	— — — —	10.27
Októberi zab	— — — —	8.65
Májusi tengeri	— — — —	8.97
Juliusi tengeri	— — — —	8.95

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Értesítés.

Van szerencsém az igen tisztelt megrendelőim és a nagybecsű közönség szives tudomására hozni, hogy a KOVÁCS és LUX cégből kiléptem s üzletemet ideiglenesen

Füzes-utca 14 szám

alá helyeztem át. Készítek modern butorkat, portálékat, kávéház és üzletberendezéseket, épület-munkákat. Május 1-től villanyerőre berendezve, külön butor osztály. A n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kérve, vagyok teljes tisztelettel

Kovács Zsigmond, műasztalos.

Lakás: Körös-utca 9.

Telefon szám 10 87.

Műhely: Füzes-u. 14.

Egy modern 3 szobás utcza lakás szükséges mellékhelyiségekkel együtt május 1-től kiadó. Kos uth Lajos-utca 6. Ertekezhetni a Polgári Takarékpénztár Részvénytársaságnál.

FŐ A SZORGALOM ÉS A PONTOSÁG!

Puskás Károly

uri divat férfi szabó, Szent János-utca 45. sz.

Elvállalok mindennemű férfi ruhák készítését a legújabb divat szerint izléses kivitelben, valamint elvállalok átalakítást, javítást, tisztítást. Hitelképes egyéneknek kedvezményes részletfizetésre is készítek a legszolidabb árban.

Mintáim vannak dús választékban elsőrendű gyárakból.

A Leszámitoló és Jelzálogbank r.t. épületében egy 5 szobás Bémer-térre néző lakás

május 1-től kiadó.

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete rt.
 Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.
Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5°-os kamatoztatásra, továbbá folyó-zámlai betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyózámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámítól váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindenféle bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyó- és tartósra és földbirtokokra.

KIADÓK!

Május 1-én jutányos házbérrel 2—4 szobás lakások stb. Ugyanitt egy üzlethelyiség, alkalmas borbély, szabó cipész és mészárosnak.

Bővebbet Körös utca 33. szám.

Sarkady és Szánthó

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétközben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs” és „szabadlengésű” járattal, réz kerekkel. Olcsó árak.

TÖBB ÉVI JÓTÁLLÁS.

Villanyerő berendezés.

Arjegyzék kívánatra.

Saját ház.

Bükkfa parkett

fedélcserép, mész, cement, gipsz, fedéllemez, elszigetelőlemez, nád,

Budweissi kályhák

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

Ungváry és Tokai

Bankbizományi birtokvasarlási, eladási és erdő becslési irodája

RÁKÓCZI-UT 10. SZÁM.

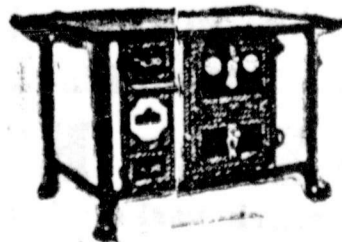
Helybeli és vidéki telefon szám 725

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszmulakatos ipartelepéhez

NAGYVÁRAD, Percses-utca 9. szám.

Szép, tartós és jól főző

takaréktűzhelyek

és lakatos tömegárak állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

PÉNZ PÉNZ PÉNZ

HA SZERENCSES
 PÉNZT SZEREZHET
 A
FREDIN
 CIPŐKRÉMMEL
 MERT

MINDEN 100-ik DOBOZ FENEKÉN 20 fill
 MINDEN 1000-ik FENEKÉN 1 korona

TALÁLHATÓ
SELLE & KARY
 WIEN XIII
 BUDAPEST, VI. BATYK-UTCA 2/B.

Hirdetésre legalkalmasabb a „Tiszántúli”.

Üzletünket véglegesen felosztatjuk.

A raktáron levő rőfös áruk, mint szövetek, fehérneműek minden elfogadható árban lesznek árusítva. Használja fel mindenki a kedvező alkalmat. Az üzlethelyiség kiadó. Berendezés eladó.

Tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai
Rákóczi-ut, Huzella czéggel szemben.

VARJU FERENC

műbútor asztalos
DAMJANICS-UTCZA 30. SZ.

Készít minden néven nevezendő modern butorokat stb. — Elvállal javításokat jutányos árban.

Akiknek a szivük fáj....
stb. kuplékat, népdalokat, katonai és cigányzenét élet-hűen játsza az eredeti „EUFON” tölcser nélküli beszélő gép,

mely 5 legújabb duplalemezzel csak 40 korona. »Wagner Hangszerkirály«-nál, Budapest, József-körút 15. szám. — Gyorsjavító műhely. — Használt lemezeket becserél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen

Gyermekkoszok, kerti butorok, utazó kosarak, bőrárak, női ridikülök, sétabotok és játékaruk, ugyszinte mindennemű bazár-cikkek legolcsóbban beszerezhetők:

Kolin Náthán-nál

Rákóczi-ut 10. szám.

Épület- és díszmű bádogos.

Fürdőszobák berendezésére legdiszesebb és legolcsóbb kivitelben a modern technika legököltebb rendszere szerint, valamint vízvezetékek elkészítésére legmelegebben ajánlhatjuk

DENGELEGI ÁRMIN
BÁDOGOS,

vízvezeték-szerelő és fürdőszoba berendező céget, Nagyváradon, Kolosvári-utca 44. sz. alatt, amely elsőrangú, legtartósabb anyaggal dolgozik és lelkiismeretes munkát szállít.

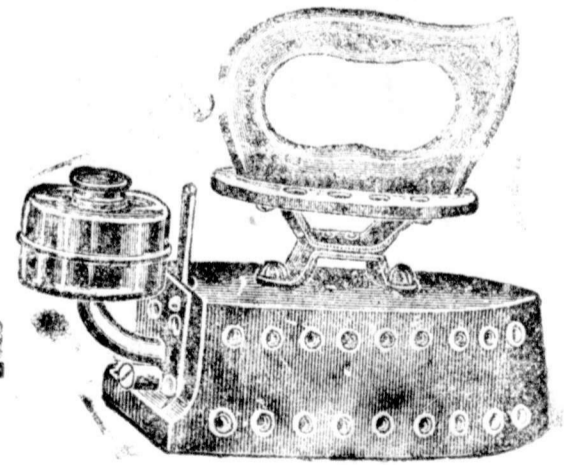
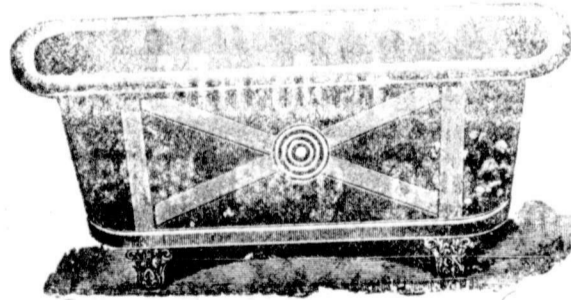
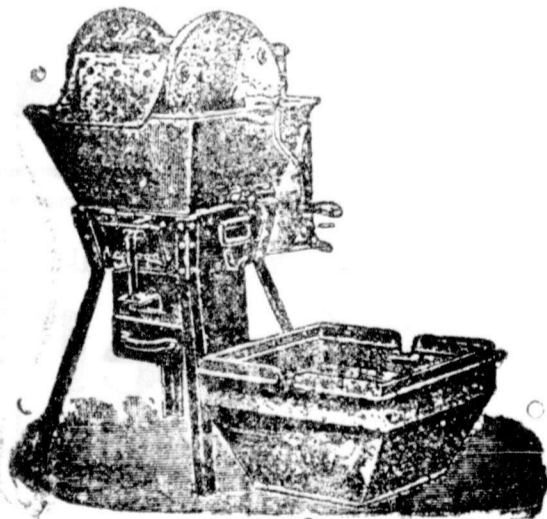
ELVÁLLAL minden e szakmába vágó munkákat, épületek fedését, kerti és egyéb locsoló csapok készítését. Igen jutányos áron a közönség teljes megelégedésére.

Kréme „NINON”

Legjobb szer, szeplő, májfolt ellen, pár napi használat után az arc hófehér, üde színt kap, teljesen ártalmatlan. —: Egy tégyel 1 kor., hozzá szappan 1 kor. Kapható:

Vadász Albert

drogériájában.

Fürdőkádakból

legnagyobb választék minden nagyságban.

Ruha mosó és mangorló gépek, modern konyha berendezések kizárólag

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

